

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Bekæmpelsesforslag mod ukrudt i hestebønner

Ukrudtsarter	Tidspunkt	Løsning	Pris kr/ha	Bemærkninger
Agersennep, enårig rapgr, fuglegræs, hvidm. gåsefod, hyrdetaske, kamille, natlimurt, tvetand, raps	Efter såning, før fremspring	Fenix 0,8-1,5	320-600	Virker bedst på fugtig jord. Størst dosis ved meget ukrudt. Blanding med glyphosat er ofte relevant
Burresnerre, fuglegræs, hyrdetaske, korsbl. ukrudt, pileurt, raps, tvetand kamille, ærenpris	Fra såning til 2 dage efter	Novitron 1-1,5	395-593	Virker bedst på fugtig jord. Størst dosis ved meget ukrudt, især mange snerlepileurt og burresnerre.
Burresnerre, fuglegr, hyrdetaske, tvetand, ærenpris	Fra såning til 3 dage efter	Centium 0,2-0,25	170-213	Virker bedst på fugtig jord.
Stedmoder, enårig rapgr, fuglegræs, hyrdetaske, kamille, snerle/vejpileurt, storkenæb, ærenpris, hanekro, valmue	Ukrudt kimblade	Stomp*+Fighter (0,5+0,5) - (1+1)	225-450	Lavest dosis når der før fremsp. er brugt jordmiddel/glyphosat
Stedmoder, enårig rapgr, fuglegræs, hyrdetaske, kamille, snerle/vejpileurt, storkenæb, ærenpris, hanekro, valmue	1: Ukrudt kimblade 2: 7-10 dage efter når mere ukrudt er fremme	Stomp*+Fighter 1: 0,5+0,4 2: 0,5+0,5	434	Splitsprøjt: ved tørre forhold når ukrudt er fremme.
Fuglegræs, hvidm. gåsefod, hyrdetaske, kamille, korsblomstret, raps, storkenæb	Ukrudt 0-2 løvblade	Fighter 480 1,0**	160	Opfølgning efter jordmiddel.

* Godkendelse til mindre anvendelse af Stomp CS. ** Mindre anvendelse af Fighter 480 alene har max. 1 behandling pr. vækstsæson.

Ukrudt i hestebønner - sådan bekæmper du det

Glyphosat: Hestebønner tåler dyb såning. Det giver mulighed for, at et hold ukrudt kan nå at spire frem og blive nedvisnet med glyphosat, inden afgrøden spirer frem.

Af Poul Henning Petersen og Jens Erik Jensen, landskonsulenter i ukrudt, SeGES

Hestebønner er en åben afgrøde i begyndelsen af vækstsæsonen. Men giver ved plantetal på omkring 50 pr. kvm og jævn fordeling en god konkurrence mod ukrudt senere i sæsonen. Så ukrudtsbekæmpelse i hestebønner starter med en jævn fordelt og passende stor plantebestand.

I 12 landsforsøg fra 2013-15 er sammenhængen mellem plantetal og mængden af ukrudt undersøgt. Der er med stigende plantetal målt både mindre biomas-

se af tokimbladet ukrudt og en lavere procent dækning af ukrudt ved høst, se figur 1. Nettomerudbyttet har været det samme for såning af 40 og 60 spiredygtige frø, når der er korrigeret for prisen for udsæd. Det er en ret markant effekt, der har været på ukrudtet af den stigende udsædsmængde.

Strategi for bekæmpelse

I tabellen er vist forslag til dosering og angivelse af, hvilke ukrudtsarter midlerne er stærke overfor.

Hestebønner tåler at blive sået ned til 8-9 centimeters dybde. Det giver mulighed

for at meget ukrudt kan nå at spire frem inden fremspiring af afgrøden. Spildraps og hurtigt spirende ukrudt kan derfor nedvisnes med glyphosat. Eventuelt i blanding med jordmidlet Fenix, der kan anvendes helt frem til fremspiring.

Efter såning kan Centium 36 CS, som nu afløser Command CS, og Novitron anvendes. For alle jordmidler gælder, at effekten vil være bedst ved god jordfugtighed.

Efter fremspiring er der mulighed for at anvende Stomp+Fighter 480 eller Fighter 480 alene.

Spildraps bekæmpes mest sikkert med aclonifenholdige midler som Fenix og Novitron. Mod kamille er Fighter anvendt under gode temperaturforhold den bedste løsning. Ellers har løsningsforslagene i tabellen en

forholdsvis bred effektprofil. Du kan på Landbrugsinfo.dk finde en effekttabel for alle ukrudtsarter.

Forsøg ukrudtsbekæmpelse

I 2017 har der for første gang i mange år været udført landsforsøg med ukrudtsbekæmpelse i hestebønner. Figur 2 viser behandlinger og resultater.

Effekten mod tokimbladet har i gennemsnit af fire forsøg varieret fra 55 til 85 procent for de seks strategier. For de fleste arter har behandlingen med Fenix plus Roundup Bio i forsøgsled 2 haft den laveste effekt. Forskelle i effekt formodes især at være betinget af jordfugtighed omkring sprøjtning.

Snerlepileurt er vanskelig at bekæmpe og ingen af de godkendte midler er helt ef-

Ukrudts- bekæmpelse i hestebønner

- 50 planter pr. kvm giver god konkurrence mod ukrudt
- Dyb såning tillader nedvisning af første hold ukrudt før fremspiring
- Fordi hestebønner er selvforsynende med N, er sprøjtning ofte tilfredsstillende, selvom det ikke giver samme effektniveau som i korn.

Hestebønner er en åben afgrøde i starten af vækstsæsonen, men giver senere i vækstsæsonen god konkurrence mod ukrudtet. Foto: Poul Henning Petersen, Seges.

fektive. I et forsøg har der været et sikkert merudbytte for de mest effektive behandlinger. Men som gennemsnit har der ikke været sikre forskelle.

Der har ikke været sammenhæng mellem ukrudtsbestandens størrelse og merudbyttets størrelse. Et merudbytte på i gennemsnit otte procent er forholdsvis højt for en afgrøde, som selv skaffer sit kvælstof.

Forsøgene kører videre i 2018.

Mekanisk bekæmpelse

I både forsøg og praksis har mekanisk ukrudtsbekæmpelse klaret sig godt - og er konkurrencedygtig på både effekt og omkostninger.

Med såning i 6-8 cm's dybde er der normalt tid til to blindstriglinger eller nedvisning med glyphosat, før spirene nærmer sig jordoverfladen. Hestebønner kan etableres på 50 cm rækkeafstand, så de kan radrenses. De kan også tåle strigling, når man er opmærksom på, at spirene under fremspiring er sårbare og let knækker ved harvning. Spildraps i større mængde kan være et problem, både som ukrudt der tager vand og næring fra afgrøden, og fordi det vedligeholder kålbrok.

Græsukrudt

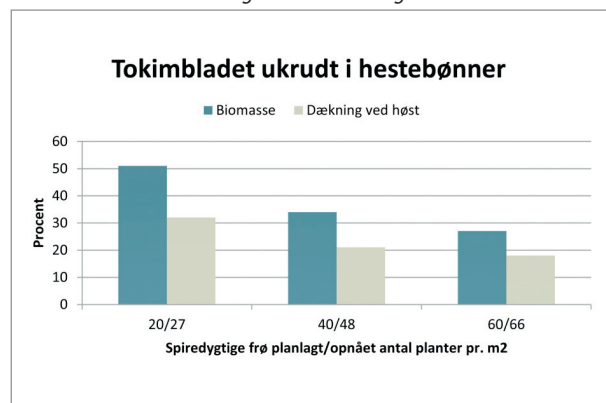
Både Agil og Focus Ultra er godkendt i hestebønner, så det er

muligt at bekæmpe eksempelvis agerrævehale og italiensk rajgræs.

Focus Ultra har erfaringsvis haft god effekt selv mod delvis resistent italiensk rajgræs og agerrævehale. Kvik vil også kunne nå op på 4-5 blade, inden afgrøden lukker af for muligheden for bekæmpelse. Enårig rapgræs kan ikke bekæmpes effektivt.

Hestebønner vil alene i kraft af, at det er en vårafgrøde give en rigtig god sanering af græsukrudt. Men med muligheden for at bekæmpe græsser kan man få en ekstra effektiv sanering af bestande af agerrævehale og italiensk rajgræs - så længe de ikke har udviklet herbicidresistens.

Figur 1. Sammenhæng mellem plantetal og mængde af tokimbladet ukrudt i hestebønner. Oversigt over Landsforsøgene 2015.

Figur 2. Effekt og merudbytter ved bekæmpelse af tokimbladet ukrudt i hestebønner. Oversigt over Landsforsøgene 2017.

